

Srečno novo leto

želi vsem svojim naročnikom

Uredništvo in uprava.

dov se vidi, da je naraslo predvsem število dnevnih, kontraktualnih in honorarnih uslužbencev (za 5386), nadalje število zvaščnikov (za 2359) in podčastnikov (za 2038). Po bankah upravah so uradniki razdeljeni takole: dravska 5747, savska 8545, dunavska 7191, vardarska 4717, drinska 4504, moravska 3534, zetska 3353, primorska 2623, vrbska 2079, Beograd 1835, skupaj 44.128. Pregled izdatkov po proračunu je takle: osebni: splošna uprava 4117,9, državna podjetja 1432,6, skupno 5550,5 milijonov Din ali 41,6% vseh državnih izdatkov, materialni izdatki pa so bili sledeči: uprava 4329,8, podjetja 3467,7, skupno 7797,5 milijonov Din ali 58,4% vseh državnih izdatkov.

— Iz tehničnih razlogov je zaradi praznikov izostala zadnja številka „Učit. Tovariša“. Prihodnja številka izide 8. januarja 1931.

— Učiteljski dom v Ljubljani. Neimenovana hranilnica je darovala 1000 Din. Bodi jej na tem mestu izrečena najlepša zahvala! Bozja Marija iz Ljubljane 100 Din. — Vsem dobrotnikom v tekočem letu se ponovno zahvaljujem v imenu Učiteljskega doma in jim želim prav srečno Novo leto 1931 — Josip Kobal, blagajnik.

— Vsa učiteljska društva UJU, pov. Ljubljana obveščamo, da bo uprava s prihodnjim tednom ustavila pošiljanje stanovskih listov vsem članom onih društev, ki niso še uredila svojih obveznosti napram glavni upravi. Pri zadeta društva bodo izkazana v prihodnji številki „Učit. Tovariša“.

Uprava UJU.

— Za izveščanje učiteljev-prednjakov pri Sokolu. Ministrstvo prosvete je odobrilo 20 učiteljem in učiteljicam enoletni dopust, da se izveščajo za sokolske prednjake. Šest mesecev bodo obiskovali prednjaško šolo saveza SKJ, naslednjih šest mesecev pa bodo nato sami imeli prednjaške tečaje po sokolskih

župah. Dopust, ki traja celo koledarsko leto 1931, in je združen z rednimi učiteljskimi predjemki, so dobili učitelji in učiteljice: Darinka Čebulj iz Mokronoga, Milan Apih iz Hoč, Vladislav Ambrožič iz Žužemberka, Zora Hauptman iz Dol. Nemške vasi, Vladimir Engelmann iz Senovega pri Rajhenburgu, Franc Marolt iz Dobove, Franc Vrnun iz Ruš, Ema Mačus iz Prosenjakovcev v Prekmurju, Ivan Petrovič iz Hajdine pri Ptuj, Boris Možina iz Zvirč pri Novem mestu, Vida Hinterlechner iz Ptuja, Ivana Repič iz Cerknice, Maks Pivec iz Zalca, Milan Merhar iz Moravč, Renata Šavnik iz Tržiča, Ferdo Majnik iz Jezerskega, Vencoslav Taufer iz Litije, Albin Završnik iz Hrastnika, Rudolf Pizzulin iz Velikih Lašč, Gabrijela Šumi iz Tomišlja pri Ljubljani.

— Nemški šolski radio. Nemčija ima danes okrog 400 šol, ki so docela opremljene z radijem. Zveza za šolski radio pa šteje okrog 8000 članov-učiteljev in profesorjev.

T. L. R.

— Izdatki za državne uslužbence v Avstriji. Avstrijska zvezna vlada je sestavila proračunski predlog za leto 1931/32. Skupni dohodki so predvideni z zneskom 2166 milijonov šilingov, izdatki pa z 2130 milijonov šilingov. Od celotne vsote izdatkov odpade na osebne izdatke, to so v prvi vrsti službeni prejemki državnih uslužbencev in upokojencev, impozantni znesek 1337 milijonov šilingov. V primeri z letošnjim avstrijskim proračunom so ti dohodki in izdatki znatno povečani.

Pokret učiteljic.

—p Našim ženam-učiteljicam! Takrat, ko smo bile me osvobodene tujega jarma in smo se začele udejstvovati na vseh tistiših, so naše sestre pod tujim gospodstvom izgubile vse, kar jim je bilo drago in sveto. Zaprl so jim šole, ukinili vsa društva, propovedali predivanja in učne tečaje. Da vsaj deloma nadomestijo to, za kar so bile tako kruto prikrajšane, so si ustanovile svoj list „Ženski Svet“, kateri jim je bil edino nadomestilo za vse dobrine, ki so jim bile odvzete, edini vir izobrazbe in razvedrila. Čeravno smo me čutile potrebo po lastnem tisku, kateri bi bil prikladnejši našim razmeram, smo razumele vzvišeno in težko nalogo naših sester onstran meje; sprejele smo njihov list kot svoje glasilo ter smo se odpovedale ustanovitvi lastnega lista „Ženskemu Svetu“ v prilog. „Ženski Svet“ je vršil častno in vestno svojo težko nalogo, dokler ni bil od oblasti prisiljen za ključiti svoje delovanje na rodni tleh. Za njegovo prizadevanje mu izrekamo odkrito priznanje. V začetku 1929. leta se je preselil v Ljubljano, da nadaljuje započeto delo v svobodni domovini. Njegovo delovanje je tako tesno spojeno z delovanjem naših ženskih organizacij, da ga lahko smatramo kot svoje glasilo. K temu nas navajajo sledeči razlogi: „Ženski Svet“ je dokazal svojo življensko sposobnost s tem, da je dosegel naklada, kakršne še ni dosegel pri nas noben ženski list; vršil je nesebično svojo nacionalno in kulturno nalogo v najtežjih okoliščinah in z največjo požrtvovalnostjo; idejno je najprikladnejši največjemu delu našega ženstva;

je edini list, čigar uredništvo in upravnništvo sta izključno v ženskih rokah. Pozivljamo in prosimo zato naše članice, kakor tudi vse naročnice „Ženskega Sveta“, da mu ostanejo zveste, kakor so mu bile doslej. To jim bo tem lažje storiti, ker se bo list z novim letom povečal in polepšal ter bo tako skušal ustreči slehernemu okusu. Radevolje se bo tudi oziral na želje svojih naročnic, v kolikor bo to v skladu z njegovim programom. Zvestoba za zvestobo! — V Ljubljani, v decembru 1930. — Društvo učiteljic v Ljubljani. — Klub Primork v Ljubljani. — Kolo Jugoslovanskih sester v Ljubljani. — Kolo Jugoslovanskih sester, podružnica v Celju. — Splošno žensko društvo v Ljubljani. — Mariborsko slovensko žensko društvo. — Ženski Pokret v Ljubljani.

Osebnne zadeve.

—i Imenovanje učiteljev novincev. Z odlokom ministrstva prosvete so imenovani za učitelje in učiteljice: Brejce-Zidar Vera v Litiji, Tičar Stana v Sv. Lovrencu v Slov. gorah, Sušnik Helena v St. Janžu, Povšnar Angela v Velenju, Deutschman Herman v Ljubčani, Zakovšek Josip v St. Jerneju, Laznička Anton v Pertoči, Svetlič Daromil v Cerkljah pri Kranju, Trampuž Iljica pri Sv. Marjeti pri Rimskih toplicah, Cindrič Terezija v Prezidu, Golar Lidija v St. Jerneju, Levičar Marija v St. Vidu pri Stični, Lepšina Josipina v Novi Štifti, Jesih Danica v Trebelnem, Kleč Antonija v Pištanju in Finžgar Angela v Poljanah.

—§ Napredovali so učiteljice: v II./4. skupino: Rogl Franc, Zlebnik Josipina, Žitnik Franciška, Skulj Vladimira, Urbajs Alojzija, Hiti-Borko Elvira, Šumi Gabrijela, Kolkaj Miroslava, Visenjak Marija, Zlindra Elvira; v II./3. skupino: Collanti Amalija, Stupan Milica, Flego Ana, Rantner Jakobina, Mervič Bogomila, Stuhac Jakob, Kunčič Anton, Jazbar Stefanija, Hribovšek Vida, Jančič Bratislav; v II./2. skupino: Lapajne Ivan, Osana-Dietz Hermina, Sokol-Zaplotnik Antonija, Lavrič Vinko, Janševc Franc, Culet Ivan, Jerše Stefanija; v II./1. skupino: Bernetič Valerija, Suša Justa, Hladnik Leopold, Šterk Martin, Rakuš Marija, Pahor Josip, Visenjak Jerica, Napokoj Josip, Primožič Ivan.

Naša gospodarska organizacija.

—g Članom Učit. Samopomoči. Zaradi božičnih počitnic je razposlala društvena uprava že v teh dneh položnice za nakazilo članskega prispevka za 231. smrtni slučaj (Ivan Pipan, Gorenja vas) in letnine ter upravnine za leto 1931. Skupni znesek znaša za enega člana 12 Din, za zakonske pare pa 23 Din. Znesek za upravnino in letnino (rezervni fond) se plačuje 6 Din enkrat v letu. Za 231. smrtni slučaj je znašala posmrtnina 12.500 Din. — Društvena uprava v ljudo prosi, da poravnajo vsi člani vse svoje obveznosti takoj po prejemu položnice ali pa v prvih dneh prihodnjega meseca. Odlasavci z nakazili zavirajo redno poslovanje in otežujejo izplačila posmrtnin. — Za morebitne smrtne slučaje v času od 20. do 31. decembra 1930. bodete nakazali članski prispevek s prihodnjim nakazilom. — Vsem cenjenim članicam in članom U. S. želi vesele praznike in srečno novo leto — društveni upravnik.

FOTO - APARATI IN FOTO - POTREBŠČINE
se dobijo v največji izbiri in po najugodnejših cenah
v drogeriji „ADRIJA“
Mr. Ph. S. BORČIČ

LJUBLJANA / ŠELENBURGOVA ULICA ŠT. 1

Ugodna prilika!

Uprava UJU pov. Ljubljana
razprodaja svojo zalogo

Zvončka in Popotnika

Predvojni „Zvonček“ letnik (nevezan)
à Din 5.—

Povojni „Zvonček“ do leta 1928./29.
à Din 10.—

„Popotnik“ do leta 1928./29. letnik
à Din 15.—

(Brez poštne).

Možnost nakupa le do 15. jan. 1931.

Ne zamudite te ugodne prilike!

Stanovska organizacija UJU iz društev:

Poročila:

— SLOVENJGRAŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo v soboto, dne 6. decembra 1930. v slovenjgraški osnovni šoli.

Predsednik tov. Kopač Leopold je pozdravil uvodoma vse navzoče tovariše in tovarišice, predvsem pa dolgoletnega bivšega predsednika društva in častnega člana tovariša Purkharda Josipa, šolskega upravitelja v pok. iz Maribora — ter novodošlo tovarišico Hauptman Makšo, kateri želi na njenem novem mestu mnogo uspeha in zadovoljstva — nakar je otvoril zborovanje.

Statistika: V društvu je včlanjenih 41 tovarišev(ice), navzočih je bilo 31 tovarišev(ice), obisk je torej znašal 75,60%.

1. Tajnik tov. Iglar Rajko je prečital za pisnik zadnjega občnega zbora, ki se je odobril.

II. Dopisi: Na dopis „učiteljskega društva sreza trsteničkog“ je društvo soglasno sklenilo poslati predlog, ki je naveden pod točko VI./2 poverjeništvu UJU v Ljubljani. Dopis pov. UJU Ljubljana št. 413/30-31 glede poučevanja ženskih ročnih del na učiteljskih. Učiteljsko se s predlogom tovariša Šijanica popolnoma strinja.

Obpravnavali so se še sledeči dopisi:
a) uprave listov UJU pov. Ljubljana z dne 5. decembra 1930.

b) pov. UJU Ljubljana št. 392/30-31.
c) „Učiteljskega doma“ z dne 4. decembra 1930.

č) dopis učiteljskega društva šoštanjskega št. 20 z dne 12. decembra 1930.

III. Poročilo o seji ožjega sosveta je podala tov. Gobec Regina.

IV. Soglasno se je sklenilo, da naj prevzame blagajniške posle tovarišica Vaupot Antonija.

V. Predavanje tovarišice Gobec Regine „Otrok in šola“. Zanimiva in vseskozi aktualna snov je tovarišice(ice) dokaj razvnela; debata je bila prav živahna. Mnogi, iz življenja podeželskega učitelja vzeti primeri so pač dokazali, da se da s previdnim in psiho-loškim ravnanjem z zanemarjeno dečo in njihovimi brezbriznimi starši doseči marsikje in marsikdaj kak mali uspeh, ki je učitelju-oruču trde, trde zemlje v zadoščenje in v spodbudo, a deci in njihovim staršem v korist.

Naš Ivan je bil kronski upokojenec in ko je bil slednjič preveden na dinarsko pokojnino, je bil prikrajšan za 300 Din. Značilno pa je, da je moral za ta v resnici malenkostni znesek moledovati in prositi, da bi kmalu papir več stal. Slednjič je le prejel tudi to vsotico in s tem je bilo konec sence v drugače mirnem življenju upokojenca.

Zdaj leži blagi mož v zemlji na šmihelskem pokopališču v kotu ne daleč od potomcev raznih plemiških rodbin, sam plemič po duhu in svojih delih.

Pred hišo in na pokopališču so mu v slovo prav lepo zapeli tovariši in nekateri drugi pevci. Mogočno je donela nagrobnica v lepi jezenski dan. Do dna so nas pretresli akordi.

Pisec teh vrstic mi je govoril v imenu učiteljstva, podčrtajoč dejstvo, da smo pokopali učitelja-vzgojitelja — da je legel v grob učitelj — zvesti sin naroda, ki je trpel pod tujčevim jarmom, a on mu je stal ob strani, bil mu je svetovalec in voditelj v težkih dneh.

Za njim je govoril tov. Ljubič, predsednik črnomeljskega učiteljskega društva, v imenu občine v Podzemlju, ki jo je zastopal tudi g. župan, in v imenu učiteljstva Bele Krajine. Podčrtal je njegovo skromno, a vestno in vzorno delovanje v dolgih 27 letih bivanja v Podzemlju. Konec je bilo. Obredne molitve so bile opravljene, na krsto so padale grude, ki so jih metali v slovo prijatelji, sorodniki, znanci.

Odhajali smo. Črna prst nam ga je zakrila. Bodi mu lahka domača zemljica.

Nam pa ostani blagi Janko svetla vzor dela, boja, trpljenja in zmage.

Slava Tvojemu spominu!

Srečno novo leto

želi vsem svojim
naročnikom

Učiteljska iskarna

v Ljubljani

LISTEK.

A. M.:

Pokojnemu Ivanu Barletu v spomin.

Dne 19. t. m. smo spremili k zadnjemu počitku svojega najstarejšega tovariša — v zemljo je legel upokojeni tovariš Ivan Barle.

Bil je krasen jezenski dan, ko so se pred njegovim Tuskulom v Kandiji zbrale množice, da ga spremijo na zadnji zemeljski poti in mu tako izkažejo čast in spoštovanje. V sprevodu so bili zastopani vsi novomeški uradi in šole, šmihelska mladina osnovne in meščanske šole ga je spremljala korporativno od doma do pokopališča. Prihitelo je učiteljsvo iz vseh bližnjih krajev, a posebno častno je bilo zastopano belokranjsko učiteljstvo.

Spreveda se je pa udeležilo nebroj drugih prijateljev in množica preprostega ljudstva. Pogreb je pokazal, kako ceni slovensko ljudstvo svoje vzornike. Skromno življenje, nikakih vidnih češčenj, nikakih odlikovanj, toda v srcih hvaležnega ljudstva si je blagi pokojnik postavil spomenik, ki ga ne uniči rja, ga ne stare rob časa.

Pokojnik je bil rojen 15. oktobra 1841. v Pirničah, občina in fara Smlednik pri Medvodah.

Iz njegove mladosti ne vem nič posebnega. Obiskoval je tudi nekaj razredov gimnazije, leta 1861. je prišel kot učitelj v Tujnjo pri Kamniku. Leta 1862. ga že dobimo prvič v Podzemlju. Leta 1866. se je selil v Nevlje pri Kamniku.

Leta 1867. je bil imenovan v Budanje v Vipavski dolini, kjer je nastopil službo ob novem letu 1868. in ostal tam do sv. Jurja 1871. Kako priljubljen je bil pokojnik med kremenitimi Vipavci dokazuje izpričevalo, ki mu ga je izstavil krajni šolski svet in ga je podpisal tudi tamošnji župnik.

V njem obžalujejo iskreno njegov odhod in si žele, da bi mu bil naslednik enak v vsem delu za mladino in ostale občane.

Od leta 1871. do 1893. je bil vnovič v Podzemlju, kjer je bil tih delavec na kulturnem polju. Hvaležna občina ga je v znak priznanja njegovemu delu za povzdigo omike in napredka imenovala svojim častnim občanom.

Leta 1893. je prišel v Šmihel, kjer je bil z dnem 31. avgusta 1903. upokojen.

To je kratek življenjepis moža, ki se ni kazal v javnosti, to je potek stanovskega dela tihoga in skromnega vzgojitelja naroda, ki se ni nikdar in nikjer rini v ospredje.

Zivel je le šoli in mladini ter svoji družini. 63 dolgih let je s svojo, zdaj že tudi pod pezo let in žalosti omahujočo življensko družico preživel v najlepši neskaljeni harmoniji.

Seli zavedamo danes, ko nas ne ziblje politični vihar in nam ne režejo skromne skorje kruha razni mogotci, seli moremo zamisliti v tako dolgo dobo skupnega življenja polnega solz, a tudi svetlih trenutkov. Dvoim.

Poleg drugega kulturnega dela in v težkih materialnih prilikah je spravil svojo mnogobrojno družino do tako visokega socialnega položaja, kakršnega zavzemajo njegovi otroci. Klobuk dol pred slovenskim učiteljem-očetom trpinom. Koliko samozatajevanja je bilo treba, koliko požrtvovalnosti, da je spravil vse h kruhu.